

אלו נערות פרק שלישי כתובות

לז.

עין משפט
גזר מצוה

נא א ב ג מיי פ"א מהל
גירושין הל' כל כע סמג
עשין ט' טו"ע אה"ע סימן
י' סעיף ה' ו'.

מוסף רש"י

מנצטא גפשה. וממטרא
מוך צדקה ומזון לה
(בבבבבב). אלא יוצאה
בשן ועין. דלא הוה
ידעת מעיקרא דעמיה
להסתמך לא מיטרחא
ומזדהר לאמיו מוך צדקה
(גגג). אנוסה ומפורה.
ישראלית, והי אונס
ממילא הוא ואין לה
מוך (גגג). מתהפכת.
ואף יוצאה בשן ועין נמי
ליכא השמא למפך, דכיון
דהיפוך קל הוא לה ואין
צו טורח, מתהפכת היא,
דכל אשה מונה אינה רואה
להתעבר (גגג).

וראיה דס. צו ציוס: דיה שעתא. ולא גזרו זה טומאת מעת לעת
לנמא טהרות שנגעה בהן משעת טבילה עד שעת ראייה דהא אפי'
יאל דס זה מאתמול והעמידוהו כותלי בית הרחם שזה הטעם של
מעט לעת צננות ישראל הלא דס כעניתי^א כדס צהמה. ואס תאמר
ניקוח שמא משטבלה ענקר ויאל מיד
טומאה למפרע דרצנן היא והיכא
דאיכא למיגזר מעת לעת שלס גזור
מפקדה לפקדה והיכא דלא גזור
מעט לעת לא גזור מפקדה לפקדה:
וצריכה להמתין ג' חדשים. שלא מנשא
להצנין צין זרע הזרע בקדושה לזרע
הזרע שלא בקדושה: רבי יוסי מסיי.

לקמיה מפרש טעמא: **צריכות**
להמתין. ואף על פי שקטנה אינה
מתעברת גזירה קטנה אטו גדולה:
משמש צמון. ונמנת מוך לאחר
צנילה ושואבת הזרע: **מנטרא**
נפשה. ומזמנת לה מוך: **דלא ידעה**
היכא ממטו לה. שצאים למוכרה
וסברה דלמא ממטו לה לגזי ישראל
ופרקו לה ומנטרא נפשה לשמש צמון:
אלא יוצאה בשן ועין. שפחה סקימא
לדוניה את עיניה ויאלה לחירות מנח
הוה ידעה מעיקרא דמיפוק לחירות
דמנטרא נפשה לזמן מוך לשמושה: **כל**
ממילא. מידי דליכא לאחדורי ציה
מעיקרא דמיפוק לחירות מודה רבי
יוסי: **הוי אנוסה דממילא.** דלא הוה
ידעה דליסקיק בה הכי ומזמן לה
מוך: **מתהפכת.** שיאל הזרע ולא
יקלוט והא אפילו צמדי דממילא
מלו למיעבד וכולן עושות כן: **משום**
דאיכא איבוד נשמה. יש כאן עונש
חמור ודיו צכך אס ענשתו לאצד
נשמה ליהרג: **אימא לא.** אין זה
עונש ימירה וליעציד ציה תרמי:
דלא חמייר איסוריה. לא עבר עבירה
חמורה ודיו שתענשו עונש אחד:
לא

במלקות ומזמן וצריכא דא' אישמעינן מיתה ומזמן משום דאיכא איבוד נשמה
אבל מלקות ומזמן דליכא איבוד נשמה אימא לא ואי אישמעינן מלקות
ומזמן משום דלא חמיר איסוריה אבל מיתה ומזמן דחמיר איסוריה אימא לא
צריכא ולרבי מאיר^ב דאמר לוקה ומשלם תרתיה למה לי חדא במיתה ומזמן
וחדא

כדי להצנין צין זרע שזרע בקדושה לשזרע שלא בקדושה זה אין נראה דהא לרצא דמפרש התם לעיל^א טעם דצריכות להמתין גזירה שמא
ישא אחותו מאציו ויבס אשת אחיו מן אמו כו' טפי אית לן למיגזר בקטנה צת ישראל דליכא צניות
ושצויה ומשוחררת לא שייך שמא ישא אחותו מאציו ועוד דשמואל אית ליה סברא איפכא מדר' יהודה דהא שמואל קאמר כס"פ ד' אחין
(שס דף נד: וס) דכולן צריכות להמתין ג' חדשים חוץ מגיורת ומשוחררת קטנה אבל קטנה צת ישראל צריכה להמתין אלמא בקטנה צת ישראל
גזר קטנה אטו גדולה וצניות ומשוחררת לא גזר והיינו איפכא מדרבי יהודה ועוד דשמואל צשלמא בקטנה צת ישראל סבר כר"מ אלמא
צניות כמאן לא כרבי יהודה ולא כר' יוסי דלרבי יהודה צין קטנה צין גדולה צריכה להמתין ולרבי יוסי אפי' גדולה אינה צריכה להמתין
ומיחו למאי דמוקי להך דהכא צשראה שנבעלה אחי שפיר כר' יהודה ומינין למימר דדוקא צבראה שנבעלה קאמר ר' יהודה דגזיר' קטנה
אטו גדולה אבל אותה שאינה דואי בעולה לא ולפי לשון אחרון דהתם לא קשה כלל אע"ג דשמואל איפכא מדרבי יהודה כיון דאין הטעם
משום י' דגורין קטנה אטו גדולה דלפילו צגדולה נמי שרי לפי שמתהפכת ואור"י דס"פ ד' אחין (ג"ו סג לה) מייתי הך צברייתא דהכא
ול"ג בה ימירות מצנות ג' ויוס אחד וצתוספתא נמי ל"ג ליה ולפי זה ניחא דמיירי צגדולה אבל בקטנה מודה דאין צריכה להמתין
דקאמר צברייתא דרדופה והשתא שמואל צגזירת כר' יהודה וצבת ישראל כרבי מאיר ואפשר דצגזירת קטנה מודה ר' מאיר דאין צריכה
להמתין וללשון אחרון דהתם דאמר שמואל כולן צריכות להמתין חוץ מגיורת ומשוחררת גדולה וקטנה צת ישראל אינה צריכה להמתין צנות
משום דזנות דקטנה לא שכיח אבל צנשוואין גזר קטנה אטו גדולה וסבר צגזירת כרבי יוסי וצבת ישראל כר"מ דגזר קטנה אטו גדולה
וס"ל דדוקא צנשוואין גזר ר"מ ושמא צנשוואין מודה ר' יוסי לר"מ ומיחו צננות דואי פליג דהא שרי אנוסה ומפוחה אפילו גדולה ואית
דגרסי צברייתא דרדופה ר' יוסי צצמקוס ר' יהודה וסס פירשנו: **א' הכי מ"ג דר' יוסי.** תימה לר"י דמשמע דמשום דאוקומנא צבראה
שנבעלה הוא דקשיא ליה מאי טעמא צלאו הכי נמי תיקשי ליה צברייתא דרבי יוסי דמייתי לקמן דאנוסה ומפוחה ולפי הוואגא נראה דזה
המקשה עמנו הוא דמייתי לה ומיחו י"ס דגרסי צצמון א"ל אציי צשלמא גזירת כיון דדעתה לאיגורי כו' ולפי גירסא זו אחי שפיר שזה
המקשה לא ידע צברייתא דמייתי לקמן דאציי הוא דמייתי לה וכן הוא גירסא צשילהי ד' אחין (ג"ו סג):

אמר רבה קסבר רבי יוסי בוי. אליבא דרבי יוחנן משני דלדידיה דמפרש טעמא דר' יהודה שלא יהא חוטא נשכר לא קשיא מידי
ומיחו רבה לא קאמר אלמא דלמא: **אשה** מונה מתהפכת. ומשתא לא קשה אנוסה ומפוחה ומיחו יוצאה בשן ועין מודה
רבי יוסי דצריכה להמתין לדוניה למה מתהפך: **הבא ע"ה בתו.** למאי דמוקי מתני' צפרק צן סורר (פסחים דף עג: וס) צמפוחה
צריך לאוקמה צצבת עליה וצגרה כדפרישית לעיל^א: **ויעל בת אשתו.** הוה מצי למייתי אשת אציו וכלתו דהא שפיר נמי עריות דעל
די קדושין אלמא תנא ושייר: **חדא** במלקות ומזמן. לעיל^א פירשתי למה לא יליף רשע רשע תימה דצריש החובל (צ"ק דף עג: פ"ד) הא
מיבעי ליה קרא דלא תקחו כופר דלא תשקול מיניה ממונא ותקטליה ומשני ההוא מכדי רשעתו נפקא הוה ליה למימר ההוא מלא יהיה
אסון נפקא דכדי רשעתו אמת למלקות ומזמן וי"ל דהתם טעי כ' היכי דטעי הכא מעיקרא לומר דמכדי רשעתו נפקא מיתה ומזמן ויהא
דלא פריך האי צמלקות ומזמן כמידי לא חש להקשות משום דהוי מצי לשנויי מלא יהיה אסון נפקא אי נמי לסימנא צעלמא נקטיה התם:
ומדא

וסבר רבי יהודה בקדושתה קיימא והתניא הגיורת בוי. קשה
דהשתא דמדמה גזירת לשצויה א"כ תיקשי ליה ממתנין
גופה דר' יהודה לא משה גזירת לשצויה דתנן ר' יהודה אומר צצויה
שנפדית הרי היא צקדושתה משמע דצנהן מודה לתנא קמא ואמר
ר"י דמתני' אחי ליה שפיר דמודה
צגזירת שאין לה קנס דודאי היא
צצוקת צעולה שנבעלה צעוד שלא
היה דעתה להצנין ואפילו אס היה
דעתה להצנין משעתה צת שלס
שניס ויוס אחד מ"מ לא מנטרא
נפשה כיון דאינה ראויה להתעבר
אלא מוך דצריכה להמתין שלשה
חדשים אף על גב דדעתה לאיגורי
ומנטרא נפשה אפילו הכי קאמר
צריכה להמתין ג' חדשים דאי אפשר
לשמור עלמה מן העובדי כוכבים
כ"ש צצויה שהיא מוסרה צידם:
רבי יהודה אומר דיה שעתה.
פירש הקונטרס כיון דליכא

מעט לעת מפקדה לפקדה נמי לא
גזור רצנן ורבי יוסי דקאמר וממטרא
מעט לעת לאו דוקא מעט לעת
אלא כלומר צצורת מעט לעת ממטרא
משנתגיירה: **שבויה מנטרא**
נפשה. וא"ת והא צקטנה נמי מיירי
דלא מנטרא נפשה דהא אינה יודעת
לשמור עלמה וקאמר ר"י דצקדושתה
קיימא דקתני צמתני ימירה מצת ג'
שניס ויוס אחד וי"ל דקטנה לגמרי
אינה מוסרת עלמה לציה וכהיא
מוסרת עלמה לציה קתה היא צת
דעת ויודעת לשמור עלמה:
צצריכות להמתין שלשה חדשים
דברי ר' יהודה. משמע
דאפי' צקטנה שאינה ראויה להתעבר
קאמר רבי יהודה דצריכה להמתין
מדקאמר ימירות מצנות ג' ויוס אחד
דגזר קטנה אטו גדולה וקשה לר"י
ולרבינו תם דתניא צצחולן (יבמות דף
ע"ג: סג) הרי שהיתה רדופה לילך לבית
אציה או קטנה כו' צריכה להמתין ג'
חדשים דברי ר"מ ר' יהודה מתיר
ליארס ולינשא מיד אלמא לא גזר רבי
יהודה קטנה אטו גדולה וכ"ת דוקא
צגזירת ומשוחררת ושצויה גזר טפי

טעם דצריכות להמתין גזירה שמא
יהא אחותו מאציו ויבס אשת אחיו מן אמו כו' טפי אית לן למיגזר בקטנה צת ישראל דליכא צניות
ושצויה ומשוחררת לא שייך שמא ישא אחותו מאציו ועוד דשמואל אית ליה סברא איפכא מדר' יהודה דהא שמואל קאמר כס"פ ד' אחין
(שס דף נד: וס) דכולן צריכות להמתין ג' חדשים חוץ מגיורת ומשוחררת קטנה אבל קטנה צת ישראל צריכה להמתין אלמא בקטנה צת ישראל
גזר קטנה אטו גדולה וצניות ומשוחררת לא גזר והיינו איפכא מדרבי יהודה ועוד דשמואל צשלמא בקטנה צת ישראל סבר כר"מ אלמא
צניות כמאן לא כרבי יהודה ולא כר' יוסי דלרבי יהודה צין קטנה צין גדולה צריכה להמתין ולרבי יוסי אפי' גדולה אינה צריכה להמתין
ומיחו למאי דמוקי להך דהכא צשראה שנבעלה אחי שפיר כר' יהודה ומינין למימר דדוקא צבראה שנבעלה קאמר ר' יהודה דגזיר' קטנה
אטו גדולה אבל אותה שאינה דואי בעולה לא ולפי לשון אחרון דהתם לא קשה כלל אע"ג דשמואל איפכא מדרבי יהודה כיון דאין הטעם
משום י' דגורין קטנה אטו גדולה דלפילו צגדולה נמי שרי לפי שמתהפכת ואור"י דס"פ ד' אחין (ג"ו סג לה) מייתי הך צברייתא דהכא
ול"ג בה ימירות מצנות ג' ויוס אחד וצתוספתא נמי ל"ג ליה ולפי זה ניחא דמיירי צגדולה אבל בקטנה מודה דאין צריכה להמתין
דקאמר צברייתא דרדופה והשתא שמואל צגזירת כר' יהודה וצבת ישראל כרבי מאיר ואפשר דצגזירת קטנה מודה ר' מאיר דאין צריכה
להמתין וללשון אחרון דהתם דאמר שמואל כולן צריכות להמתין חוץ מגיורת ומשוחררת גדולה וקטנה צת ישראל אינה צריכה להמתין צנות
משום דזנות דקטנה לא שכיח אבל צנשוואין גזר קטנה אטו גדולה וסבר צגזירת כרבי יוסי וצבת ישראל כר"מ דגזר קטנה אטו גדולה
וס"ל דדוקא צנשוואין גזר ר"מ ושמא צנשוואין מודה ר' יוסי לר"מ ומיחו צננות דואי פליג דהא שרי אנוסה ומפוחה אפילו גדולה ואית
דגרסי צברייתא דרדופה ר' יוסי צצמקוס ר' יהודה וסס פירשנו: **א' הכי מ"ג דר' יוסי.** תימה לר"י דמשמע דמשום דאוקומנא צבראה
שנבעלה הוא דקשיא ליה מאי טעמא צלאו הכי נמי תיקשי ליה צברייתא דרבי יוסי דמייתי לקמן דאנוסה ומפוחה ולפי הוואגא נראה דזה
המקשה עמנו הוא דמייתי לה ומיחו י"ס דגרסי צצמון א"ל אציי צשלמא גזירת כיון דדעתה לאיגורי כו' ולפי גירסא זו אחי שפיר שזה
המקשה לא ידע צברייתא דמייתי לקמן דאציי הוא דמייתי לה וכן הוא גירסא צשילהי ד' אחין (ג"ו סג):

כדי להצנין צין זרע שזרע בקדושה לשזרע שלא בקדושה זה אין נראה דהא לרצא דמפרש התם לעיל^א טעם דצריכות להמתין גזירה שמא
ישא אחותו מאציו ויבס אשת אחיו מן אמו כו' טפי אית לן למיגזר בקטנה צת ישראל דליכא צניות
ושצויה ומשוחררת לא שייך שמא ישא אחותו מאציו ועוד דשמואל אית ליה סברא איפכא מדר' יהודה דהא שמואל קאמר כס"פ ד' אחין
(שס דף נד: וס) דכולן צריכות להמתין ג' חדשים חוץ מגיורת ומשוחררת קטנה אבל קטנה צת ישראל צריכה להמתין אלמא בקטנה צת ישראל
גזר קטנה אטו גדולה וצניות ומשוחררת לא גזר והיינו איפכא מדרבי יהודה ועוד דשמואל צשלמא בקטנה צת ישראל סבר כר"מ אלמא
צניות כמאן לא כרבי יהודה ולא כר' יוסי דלרבי יהודה צין קטנה צין גדולה צריכה להמתין ולרבי יוסי אפי' גדולה אינה צריכה להמתין
ומיחו למאי דמוקי להך דהכא צשראה שנבעלה אחי שפיר כר' יהודה ומינין למימר דדוקא צבראה שנבעלה קאמר ר' יהודה דגזיר' קטנה
אטו גדולה אבל אותה שאינה דואי בעולה לא ולפי לשון אחרון דהתם לא קשה כלל אע"ג דשמואל איפכא מדרבי יהודה כיון דאין הטעם
משום י' דגורין קטנה אטו גדולה דלפילו צגדולה נמי שרי לפי שמתהפכת ואור"י דס"פ ד' אחין (ג"ו סג לה) מייתי הך צברייתא דהכא
ול"ג בה ימירות מצנות ג' ויוס אחד וצתוספתא נמי ל"ג ליה ולפי זה ניחא דמיירי צגדולה אבל בקטנה מודה דאין צריכה להמתין
דקאמר צברייתא דרדופה והשתא שמואל צגזירת כר' יהודה וצבת ישראל כרבי מאיר ואפשר דצגזירת קטנה מודה ר' מאיר דאין צריכה
להמתין וללשון אחרון דהתם דאמר שמואל כולן צריכות להמתין חוץ מגיורת ומשוחררת גדולה וקטנה צת ישראל אינה צריכה להמתין צנות
משום דזנות דקטנה לא שכיח אבל צנשוואין גזר קטנה אטו גדולה וסבר צגזירת כרבי יוסי וצבת ישראל כר"מ דגזר קטנה אטו גדולה
וס"ל דדוקא צנשוואין גזר ר"מ ושמא צנשוואין מודה ר' יוסי לר"מ ומיחו צננות דואי פליג דהא שרי אנוסה ומפוחה אפילו גדולה ואית
דגרסי צברייתא דרדופה ר' יוסי צצמקוס ר' יהודה וסס פירשנו: **א' הכי מ"ג דר' יוסי.** תימה לר"י דמשמע דמשום דאוקומנא צבראה
שנבעלה הוא דקשיא ליה מאי טעמא צלאו הכי נמי תיקשי ליה צברייתא דרבי יוסי דמייתי לקמן דאנוסה ומפוחה ולפי הוואגא נראה דזה
המקשה עמנו הוא דמייתי לה ומיחו י"ס דגרסי צצמון א"ל אציי צשלמא גזירת כיון דדעתה לאיגורי כו' ולפי גירסא זו אחי שפיר שזה
המקשה לא ידע צברייתא דמייתי לקמן דאציי הוא דמייתי לה וכן הוא גירסא צשילהי ד' אחין (ג"ו סג):

א) יבמות לה. וכל הסוגיא
ע"ש. ב) אין לה מוכן וכן
נראה מפירש"י דליתא.
ג) נש איתא אציו. ד) צ"ק
פג: מסות ד. ז: ג: [לעיל
לכ"ז. ט) [לעיל נב: וש"י].
ו) כס"ג: ו) גייה. ז) כס"א:
ח) גזר הגויס. ט) נש מנא.
ט) דלא גורין כליל
כש"ל. י) נשיך לעיל
נמשנה לו: יא) ט) דף כט.
יב) ד"ה ועל אשת. יג) ט) ג'ו
שיך שס: יד) נלה. ד"ה
רצנא.

תורה אור השלם

1. ובי יצאו אנשים ונגפו
אשה הרה וצאו ילדיה
ולא ידעה אסון ענשו
ועל כפאן ישיית עליו
בעל האשה ונתן
בפוליס: שמות כא כב
2. וקחה אם בן הבית
הרשע והפילו השפט
והקדו לקניו כדי רשעתו
במקפרי: דברים כה ב

גליון הש"ס

רש"י ד"ה דיה שעתה
ובו' לא גזר מפקדה
לפקדה. כדליתא צדקה לו
ע"ה:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א) נמי ר' יוסי אומר
הרי הוא בכל הנשים ע"י
גדה דף לו ע"ה מודה
ליכא שבות וכו' והגאון
מהר"פ לא צייני צצ"ס
החדשים צגהאומיו: